

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 6Ssk/70/2022
Identifikačné číslo spisu: 4021200316
Dátum vydania rozhodnutia: 31. mája 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:4021200316.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu: V.. C. H. - Y., so sídlom v T., U. Z. R. XXX/XX, V.: XX XXX XXX, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8 a 10, o správnej žalobe proti rozhodnutiu žalovanej z 13. decembra 2019, Číslo: 78649-2/2019-BA, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 08. februára 2022, č. k. 15S/40/2021-39, t a k t o

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov kasačného konania.

O d ô v o d n e n i e

1. Krajský súd v Nitre uznesením z 08. februára 2022, č. k. 15S/40/2021-39 (ďalej len „napadnuté uznesenie“ a „krajský súd“) zamietol sťažnosť podanú proti uzneseniu o zastavení konania krajského súdu zo 16. augusta 2021, č. k. 15S/40/2021-26 z dôvodu, že žalobca napriek výzve krajského súdu zo 14. júla 2021, č. k. 15S/40/2021-13 neuhradil súdny poplatok súvisiaci s podaním jeho správnej žaloby.

2. Krajský súd po preskúmaní sťažnosti žalobcu zo 17. septembra 2021 podanej proti uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom zo 16. augusta 2021 a súdneho spisu konštatoval, že sťažnosť žalobcu je v celom rozsahu nedôvodná. Žalobca sa podľa názoru krajského súdu mylne domnieval, že mu žiadna povinnosť platiť poplatok nevznikla. Žalobca totiž nežaloval Sociálnu poisťovňu, ústredie vo veciach sociálneho poistenia, ale domáhal sa preskúmania rozhodnutí žalovanej, ktorými mu boli uložené pokuty - teda podal žalobu vo veciach správneho trestania v zmysle § 194 a nasl. zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“). Rozhodnutie, ktoré žalobca v predmetnej veci namietal (po vylúčení na samostatné konanie bolo predmetom súdneho prieskumu v tomto konaní rozhodnutie z 30. septembra 2019, č. 700-1111292419-GC04/19 spolu s rozhodnutím žalovanej z 13. decembra 2019, Číslo: 78649-2/2019-BA, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu), teda

rozhodnutie o sankcii, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 30 eur. Žalovaná (respektíve prvostupňový orgán žalovanej) uložila žalobcovi pokutu za porušenie ustanovení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“).

3. Ak žalobca uvádzal, že mu „ (...) žiadna povinnosť platiť poplatok nevznikla, nakoľko žaluje Sociálnu poisťovňu ústredie, vo veciach sociálneho poistenia“, tak uvedené platí v prípade správnej žaloby v sociálnych veciach podľa § 199 na nasl. SSP a nie v prípade správnej žaloby vo veciach správneho trestania podľa § 194 a nasl. SSP. Žaloba vo veciach správneho trestania, ktorú žalobca podal, je spoplatnená súdnym poplatkom a rozhoduje o nej senát zložený z troch sudcov, ktorý je označený písmenom „S“ v spisovej značke konania. Žaloba v sociálnych veciach (ktorú si žalobca zamieňal s podanou žalobou) nie je spoplatnená súdnym poplatkom a rozhoduje o nej len jeden sudca a v spisovej značke sa označuje písmenami „Sa“. Z odôvodnenia žalobcom podanej sťažnosti, v ktorej argumentoval tým, že „neplatil ani poplatok v žalobe voči rozhodnutiu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou spisovná značka 23Sa/68/2021 - 67“ je zrejmé, že námietky žalobcu neobstoja, keďže vec, na ktorú odkazoval, je z hľadiska predmetu konania žalobou v sociálnych veciach riešenou sudcom, kde sa poplatok neplatí a vec, ktorá sa rieši v tomto konaní (sp. zn. 15S/40/2021), je správnu žalobou vo veciach správneho trestania riešenou senátom a spoplatnenou súdnym poplatkom vo výške 70 eur.

4. Z vyššie uvedeného vyplynulo, že v predmetnej veci mal byť žalobca vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu vo výške 70 eur tak, ako to vyšší súdny úradník vo výzve zo 14. júla 2021 správne uviedol. Vo výzve doručenej žalobcovi dňa 30. júla 2021 bol žalobca zároveň poučený o tom, že ak v predmetnej lehote súdny poplatok nezaplatí, súd konanie zastaví. Žalobca nereagoval na výzvu súdu zaplatením súdneho poplatku, ale doručil súdu oznámenie, že súdny poplatok nezaplatí. Márnym uplynutím lehoty uvedenej vo výzve preto vyšší súdny úradník konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku zastavil. Uvedený postup bol v predmetnej veci zohľadnený v uznesení o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku zo 16. augusta 2021, č. k. 15S/40/2021-26, proti ktorému podal žalobca sťažnosť. Sťažnosť však bola v zmysle vyššie uvedeného podaná nedôvodne, a preto sa krajský súd s rozhodnutím vyššieho súdneho úradníka plne stotožnil.

5. Proti tomuto uzneseniu podal dňa 07. mája 2022 (napadnuté uznesenie doručené dňa 03. marca 2022) žalobca „odvolanie“ (kasačnú sťažnosť, pozn. súdu). V kasačnej sťažnosti namietal, že v jeho prípade sa nejedná o správne trestanie, a preto by mal byť oslobodený od poplatkovej povinnosti súvisiacej s podaním správnej žaloby. Uvedené tak odvodzoval od skutočností, že v jeho prípade možno hovoriť o pokute a nie o sankcii ako takej. V SSP sa uvádza, čo možno rozumieť pod správnym trestaním - teda okrem priestupku a správneho deliktu, je to aj sankcia za iné podobné protiprávne konania, zároveň však zákon č. 461/2003 Z. z. v prípade porušenia zákona nepozná sankciu, ale len pokutu. Preto žalobca zastával názor, že nie je možné zamieňať sankciu a uvádzať, že ňou v rozhodnutí myslela žalovaná sankciu, a tou je pokuta. V prospech uvedeného má byť aj ustanovenie „§ 45 správneho zákona“, v ktorom je uvedené, že pokuta je poriadkovým opatrením a nie správnym trestaním. Žalobca vyslovil názor, že krajský súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré malo za následok, že sa v prípade určenia poplatku za podanie žaloby proti rozhodnutiu žalovanej nejednalo o žalobu vo veciach správneho trestania, ako ju uvádza SSP a krajský súd.

6. V závere navrhol, aby kasačný súd uznesenie krajského súdu zrušil a rozhodol, že na zastavenie konania z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku nebol dôvod, pretože povinnosť uhradiť poplatok žalobcovi nevznikla.

7. Najvyšší správny súd ako súd kasačný (§ 11 písm. h/ SSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť je potrebné odmietnuť.

8. Podľa § 152 SSP, proti uzneseniu správneho súdu vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť, ak ju tento zákon nevyklučuje.

9. Podľa § 159 ods. 1 SSP, o sťažnosti rozhodne správny súd, ktorý napadnuté uznesenie vydal.
10. Podľa § 161 ods. 1 SSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, správny súd sťažnosť zamietne.
11. Podľa § 162 SSP, proti rozhodnutiu o sťažnosti nie je prípustný opravný prostriedok.
12. Podľa § 439 ods. 2 písm. b/ SSP, kasačná sťažnosť nie je prípustná proti uzneseniu, proti ktorému je prípustná sťažnosť.
13. Podľa § 459 písm. c/ SSP, kasačný súd uznesením odmietne kasačnú sťažnosť ako neprípustnú, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému kasačná sťažnosť nie je prípustná.
14. Najvyšší správny súd na prvom mieste považoval za potrebné skúmať procesné podmienky konania, za splnenia ktorých by následne mohol pristúpiť k meritórnemu prejednaníu žalobcom podanej kasačnej sťažnosti. Ustanovenie § 162 SSP stanovuje neprípustnosť opravných prostriedkov vo vzťahu k rozhodnutiam o sťažnosti. Uvedené tak platí najmä z dôvodu presadzovaného princípu procesnej ekonómie, ktorý je obsiahnutý v základných princípoch správneho súdneho konania (§ 5 ods. 7 SSP). V tejto súvislosti preto SSP upravuje niekoľko inštitútov, v rámci ktorých možno efektívne smerovať správne súdne konanie k rýchlemu, a pritom spravodlivému rozhodnutiu vo veci samej. Z toho dôvodu je rozhodnutie o sťažnosti rozhodnutím konečným bez možnosti podať proti nemu kasačnú sťažnosť. Táto skutočnosť vyplýva aj z vyššie citovaného § 439 ods. 2 písm. b/ SSP, podľa ktorého kasačná sťažnosť nie je prípustná proti uzneseniu, proti ktorému je prípustná sťažnosť.
15. Uznesenia, proti ktorým je prípustná sťažnosť, sú uzneseniami vydanými vyššími súdnymi úradníkmi v zmysle § 152 ods. 1 SSP. Účelom sťažnosti je predovšetkým zrýchlenie súdneho konania vrátane správneho súdneho konania a odbremenenie vyššej inštancie súdov (v danom prípade najvyššieho správneho súdu) od rozhodovania v jednoduchších veciach.
16. Po preskúmaní súdneho spisu krajského súdu najvyšší správny súd poukazuje, že je nesporné, že kasačná sťažnosť podaná žalobcom (i keď nesprávne označená ako „odvolanie“ v dôsledku nesprávneho poučenia realizovaného krajským súdom v napadnutom uznesení z 08. februára 2022) smeruje proti uzneseniu senátu krajského súdu z 08. februára 2022, č. k. 15S/40/2021-39, ktorým tento zamietol sťažnosť žalobcu proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o zastavení súdneho konania zo 16. augusta 2021, č.k. 15S/40/2021-26 z dôvodu, že žalobca neuhradil súdny poplatok v súvislosti s podanou správnu žalobou.
17. Z uvedeného tak vyplýva, že najvyšší správny súd nemôže meritórne prejednať kasačnú sťažnosť podanú žalobcom, pretože tomu bráni zákonná úprava, a to najmä s odkazom na ustanovenie § 162 SSP v spojení s § 439 ods. 2 písm. b/ SSP. Za danej situácie by tak mohlo dôjsť k prekročeniu rozsahu zverených právomocí najvyšším správnym súdom, ak by vo veci meritórne rozhodol.
18. Nad rámec uvedeného neušlo pozornosti najvyššieho správneho súdu, že aj v prípade, ak by bola daná zákonná prípustnosť kasačnej sťažnosti v tu prejednávanej veci, najvyšší správny súd by rovnako kasačnú sťažnosť odmietol, avšak z dôvodu jej oneskoreného podania. Napadnuté uznesenie bolo žalobcovi doručené dňa 03. marca 2022 (č.l. 46 súdneho spisu) a kasačná sťažnosť bola podaná dňa 07. mája 2022, teda oneskorene.
19. Za takto zistených a pre danú vec rozhodných skutočností najvyššiemu správne súdu nezostávalo nič iné, len pristúpiť k odmietnutiu kasačnej sťažnosti ako neprípustnej podľa § 459 písm. c/ SSP v spojení s § 439 ods. 2 písm. b/ SSP.
20. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd analogicky v zmysle § 170 písm. a/ SSP v spojení s § 467 ods. 1 a 4 SSP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov kasačného konania, keďže výsledok kasačného konania je obdobný ako pri odmietnutí žaloby.

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho správneho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.